

Al País Valencià hi ha més de 15.000 objectors de consciència

La prestació, una mili amb consciència

La normalitat ha arribat al procés d'incorporació dels objectors a la prestació social. Al País Valencià, cada any es fan objectors més de 4.000 joves que busquen una destinació còmoda i productiva.

L'Institut Valencià de la Joventut s'encarrega d'informar, orientar i tramitar aquestes incorporacions.

Des que el 26 de desembre del 1984 el Govern de l'estat va aprovar la Llei Reguladora de l'Objecció de Consciència i de la Prestació Social Substitutòria, les línies d'actuació obertes han estat moltes. Tot i la polèmica causada pel fet que la prestació substitutòria del servei militar (PSS) té una durada superior a la mili, i també per la pressió exercida pels insubmisos (contraris a realitzar no només el servei militar sinó també una prestació social en substitució seua), el nombre d'objectors de consciència va en augment. Així, al País Valencià, segons les últimes xifres fetes públiques el passat 23 de juliol, el nombre d'objectors supera ja els 15.000, mentre que el nombre d'objectors incorporats era, en aquesta data, de 1.648. D'altra banda, el nombre de llocs d'activitat de la prestació social supera, al País Valencià, els 5.400

pal, i en cap cas s'han de crear programes especials per a la prestació social". Amb aquest criteri de funcionament s'evita que les institucions que signen convenis per a la realització de la prestació social busquen acomplir un servei, per al qual no s'ha creat cap infraestructura, mit-

Precisament aquí comença la tasca de l'IVAJ, organisme de la Generalitat valenciana encarregat d'informar i orientar els objectors de tot allò que els puga interessar. En aquest sentit, Enric Roig, secretari executiu de la Comissió Valenciana per a la Prestació Social, ha explicat a

EL TEMPS: "Pretenem oferir un tracte i una atenció personalitzades que permeten obtenir un major grau d'informació de cada col·laborador". Per a l'obtenció d'aquesta informació i per a l'elaboració d'un perfil que delimita les necessitats dels objectors, cada objector omple una enquesta en el moment en què s'incorpora al seu lloc d'activitat. Aquesta enquesta pregunta sobre qüestions relacionades amb les preferències que els objectors han tingut a l'hora d'elegir la seua

La Creu Roja continua sent una entitat on objectors i voluntaris conviuen durant la prestació social.

RAFA GIL

CRITERIS PER A REALITZAR LA PRESTACIÓ

La secretaria executiva de la Comissió Valenciana per a la Prestació Social Substitutòria, que es troba a l'Institut Valencià de la Joventut (IVAJ), ha establert uns criteris de funcionament de la prestació social, d'acord amb el perfil donat per l'objector valencià. Aquests criteris són bàsicament quatre. El primer objectiu estableix que "els objectors de consciència hauran d'incorporar-se com a suport dels programes i personal municipi-

jançant un objector. La segona qüestió que es planteja la comissió té a veure amb l'activitat de la persona que objecta, perquè s'ha d'intentar "distorsionar tan poc com siga possible possible la seua vida". Amb aquest criteri es vol aconseguir una adaptació i selecció flexibles (quant a horaris, torns de matí o vesprada, etc.), sempre buscant la millor opció per a l'objector. Els dos últims criteris fan referència a l'"aprofitament que l'objector pot tenir de la seua activitat", i també al "benefici que aquest servei representa per al ciutadà". A més, es destaca "el caràcter formatiu de la prestació, per a la qual cosa s'han creat els Cursos de Formació, com a complement del servei social.

destinació.

PERFIL DE L'OBJECTOR VALENCIÀ

A partir de les esmentades enquestes, s'ha pogut extraure un perfil de l'objector valencià. Aquesta definició de les característiques dels objectors, que s'ha denominat "cultura de l'objecció de consciència", es pot resumir així: l'objector valencià sol ser un jove de 19 o 20 anys, amb un nivell d'estudis de titulació superior i, tot i que ara hi ha crisi, la gran majoria té un contracte de treball en el moment d'accedir al seu lloc d'activitat. Les ocupacions professionals dels objectors són quasi sempre treballs amb fort predomini de les qualifica-

Els objectors de consciència elegixen habitualment exercir la seua prestació en Protecció Civil, i, de manera més concreta, en la lluita contra els incendis. RAFA GIL

cions tècniques i de caràcter especialitzat. També un nombre molt important d'objectors (vora un 20%), estudien en el moment de la seua incorporació a la prestació social, fet que dóna una idea aproximada de les dificultats que té el mercat de treball per a assimilar els treballadors qualificats.

TOTS FARAN LA PRESTACIÓ

Existeix la creença en el col·lectiu d'objectors de consciència que passaran els anys i no hauran de fer la prestació social. Aquesta suposició ha estat generada per les dificultats que s'han donat en l'organització d'aquest servei. "Hi ha un problema en l'organització de la prestació social -diu Enric Roig-, que és la centralització de la gestió. Això fa que hi haja un retard importantíssim, no només entre la declaració del jove objector i la seua incorporació, sinó també entre el conveni que una entitat proposa i la incorporació de l'objector". La veritat és que, al País Valencià, segons les dades de l'IVAJ, tots els que es van declarar objectors l'any 1990 ja han estat cridats, mentre que en pocs dies començaran a ser convocats aquells que van ser reconeguts l'any 1991. No obstant, segons Roig, "s'arrossega un retard d'una situació anterior, perquè la prestació social començà d'una manera molt tímida i hi havia un nombre molt reduït de places". Els responsables de l'IVAJ volen deixar molt clar que "tota la gent farà ineludiblement la prestació social".

L'objector de consciència pot aconseguir avançar la seua incorporació a la prestació. L'única cosa que ha de fer és demanar la borsa de llocs d'activitat i elegir quatre

opcions, com també es fa després. No obstant, aquesta possibilitat no és factible en totes les comunitats autònomes, encara que al Principat i al País Valencià, gràcies a la creació de la comissió de control, està garantit.

AJUT DOMICILIARI

L'extensió i la creació de més programes o convenis per a la realització de la prestació social fa que la diversitat de les possibilitats siga també major. No obstant, són quatre els programes que major acceptació tenen entre els objectors i que més convenis han convocat. El més comú entre els diferents municipis del País Valencià és el d'ajut domiciliari. Aquest servei consisteix, entre altres funcions, en la realització de les compres, la neteja, l'assistència i l'acompanyament, l'oci i l'atenció social de gent gran i de minusvàlids de manera individualitzada i domiciliària.

Altres programes amb acceptació són els d'animació i informació sociocultural i juvenil, i el de la col·laboració amb l'atenció social a la tercera edat. Per altra part, els programes que els segueixen en importància entre els objectors són els de protecció civil, que tenen, entre altres, les següents ocupacions: voluntariat en protecció civil, educació en protecció civil, locals d'emergència, pluviometria i climatologia, seguretat en la indústria interior, seguretat exterior, pla d'evacuació en cas de possibles riuades, plans contra incendis, etc. Institucions com ara la Creu Roja també acullen un gran nombre d'objectors.

Daniel Hermosilla

Els passos per a ser objector

Des que s'inicien els primers tràmits per a la declaració com a objector de consciència fins que es comença la prestació social pot transcórrer com a mínim entre mig i un any. El primer tràmit és omplir la declaració d'objecció de consciència. L'Institut Valencià de la Joventut ha establert una xarxa d'oficines d'orientació i tramitació, absolutament gratuïtes, en les quals el jove puga realitzar els primers passos per a poder objectar.

Una vegada omplerta la sol·licitud d'objecció de consciència, cal esperar que el Ministeri de Justícia la reconega, tràmit que pot tardar entre tres i sis mesos. En aquest sentit es considera que l'actuació de l'administració central endarrereix molt tot aquest procés. "Jo crec -assenyala Enric Roig- que l'administració de l'estat podria crear un consell de l'objecció de consciència en cada comunitat autònoma, amb la participació del govern autonòmic corresponent i també de representants de la magistratura, en aquest cas valenciana".

Les oficines d'orientació a l'objector i al soldat, al País Valencià, són les següents: a València, el Consell Local de la Joventut i el Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana; a Gandia, Elx, Alacant i Castelló les entitats encarregades d'aquesta tasca són els seus respectius consells locals de la joventut. De totes maneres, els interessats es poden adreçar a les oficines de l'IVAJ, a València, al carrer de l'Hospital.

"Un jove pot declarar-se objector quan tinga 18 anys, sempre que no haja entrat dins de la caserna, i, a més, quan, després de fer la mili, es trobe en el període de reserva, que ara és de tres anys". Amb aquestes paraules Enric Roig vol allunyar qualsevol dubte sobre les possibilitats de fer-se objector una vegada es realitza el sorteig per al servei militar. Així doncs, una vegada s'ha entrat en la caserna de la destinació militar corresponent, ja no es pot optar per l'objecció.

Una vegada reconeguda la condició d'objector, el jove només ha d'esperar que el Consell de l'Objecció de Consciència el cride. En cas que l'objector vulga avançar la seua incorporació, haurà de sol·licitar l'admissió en la borsa de llocs de destinació i elegir-ne quatre per ordre de preferència.

D.H.